

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 67944-07-20 קרוננברג נ' אמיר ואלי להב (א.א.ל.) יזמות בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט רמי חיימוביץ

המבקש/התובע

שי קרוננברג

ע"י ב"כ עו"ד תום שנפ

נגד

המשיבה/הנתבעת

אמיר ואלי להב (א.א.ל.) יזמות בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד עמוס פון וייזל

חקיקה שאוזכרה:

חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006: סע' 18, 18(ד), 19, 19(2), 25(א)(4)(ד), 27

חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981

תקנות הגנת הצרכן (מחיר ליחידת מידה), תשס"ח-2008

צו הגנת הצרכן (סימון טובין), תשמ"ג-1983

פקודת הנזיקין [נוסח חדש]

חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979

חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973

חוק המכר, תשכ"ח-1968

תקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007: סע' 7א(א)(3)

מיני-רציו:

* הבקשה לאישור הסדר הפשרה, שגובש בתום הליך גישור, מתקבלת. נמצא כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה; כי קיימות לכאורה שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה; וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין. בנסיבות העניין נמצאו טעמים מיוחדים לפטור ממינויו של בודק. הגמול ושכר הטרחה מאושרים, למעט מועדי התשלום. הבקשה להשבת החלק הראשון של האגרה נדחית, ואילו הבקשה לפטור מחובת תשלום חלקה השני של האגרה מתקבלת.

* דיון אזרחי – תובענה ייצוגית – אישור הסדר פשרה

* דיון אזרחי – תובענה ייצוגית – בודק להסדר פשרה

* בתי-משפט – אגרות – בתובענה ייצוגית

המשיבה מפעילה ומנהלת רשת חנויות המתמחה במוצרי צריכה מוזלים. המבקש הוא צרכן של המשיבה. עניינה של התובענה מושא הבקשה לאישור כייצוגית בטענת המבקש כי המשיבה אינה מסמנת על מוצרים הנמכרים בסניפיה מחיר ליחידת מידה. עוד נטען כי המשיבה מוכרת מוצרים שאין עליהם כיתוב בשפה העברית. המבקש סבור כי התנהלות זו מנוגדת לחוק הגנת הצרכן, לתקנות הגנת הצרכן (מחיר ליחידת מידה) ולצו הגנת הצרכן (סימון טובין); מהווה עוולת הפרת חובה חקוקה ורשלנות; עשיית עושר ולא במשפט; פגיעה באוטונומיה הצרכנית; ומפירה את חוק החוזים (חלק כללי) ואת חוק המכר. הבקשה דנא היא בקשה לאישור הסדר פשרה בין המבקש למשיבה.

ביהמ"ש המחוזי אישר את הסדר הפשרה בקבוע:

עיקרי הסכם הפשרה: הקבוצה – כל לקוחות המשיבה, שרכשו מהמשיבה במהלך 7 השנים שקדמו ליום 29/7/2020 מוצרים לגביהם לא קוימה החובה להציג את המחיר ליחידת מידה בצמוד למחיר המוצרים, וכל הלקוחות שרכשו מוצר שאינו כולל את הסימון הנדרש בשפה העברית; הסדרה עתידית; מנגנון פיקוח המבטיח את תיקון הליקויים; פיצוי לעבר – המשיבה תעניק לציבור לקוחותיה הטבה בסכום כולל של 400,500 ₪, באופן הכולל מספר הנחות על מוצרים. ההטבה תינתן באופן אוטומטי לכל לקוח שיבצע רכישה בסניפי המשיבה. ההטבה תינתן למשך 6 חודשים, ואם לא תמומש במלואה תוארך התקופה ב-6 חודשים נוספים. אם בתום תקופת ההארכה ההטבה לא תמומש במלואה יועבר ההפרש לקרן לניהול וחלוקת כספים הפועלת מכוח סעיף 27 לחוק תובענות ייצוגיות. ההטבה תינתן בנוסף לכל הטבה אחרת הניתנת בשגרה ע"י המשיבה; ויתור על תביעות ומעשה בית דין; גמול ושכ"ט – הצדדים המליצו על פסיקת גמול בסך 25,000 ₪ למבקש ועל פסיקת שכר טרחה בסך 100,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין לבא כוחו; מינוי בודק – הצדדים סבורים כי אין צורך להעביר את הסדר הפשרה לבדיקתו של "בודק"; החזר אגרה ופטור מתשלום יתרת אגרה – הצדדים המליצו על השבת החלק הראשון של אגרת ביהמ"ש ועל מתן פטור למשיבה מחובת תשלום חלקה השני של האגרה. ככל ויוחלט שלא ליתן פטור מתשלום יתרת אגרה הסכימו הצדדים כי המשיבה תישא בחלק זה במלואו.

לא הוגשו התנגדויות להסכם. הגורמים המקצועיים במשרד המשפטים וברשות להגנת הצרכן לא מצאו להביע כל עמדה ביחס לבקשה לאישור הסדר הפשרה בין המבקש למשיבה, לחיוב או לשלילה. עם זאת, המדינה מתנגדת לבקשת הצדדים בעניין האגרה.

לאחר עיון בכתבי הטענות ובהסכם הפשרה, שגובש בתום הליך גישור בפני מגשר מקצועי שהוא שופט בדימוס, ובהתחשב בסוגיות השונות, בסיכונים ובסיכויים, וביתר השיקולים הרלוונטיים, נמצא כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה; כי קיימות לכאורה שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה; וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.

סעיף 19(2) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי ברירת המחדל באישור הסדר פשרה היא מינוי בודק אלא אם ביהמ"ש סבור, מטעמים מיוחדים שירשמו, שחור"ד אינה נדרשת. הבודק אמור לסייע לביהמ"ש לבחון את הסדר הפשרה ולהבטיח כי יישמרו האינטרסים של הקבוצה, ותפקידו לבצע בדיקות נתונים או לסייע בחישובים כלכליים מורכבים. במקרה דנן ההפרה כבר תוקנה ואין לבודק שימונה אפשרות לבחון בדיעבד את היקף ההפרה או את כמות המוצרים לגביהם הייתה הפרה, ולא נדרשים גם חישובים כלכליים מורכבים (או פשוטים). בנסיבות אלו נמצאו טעמים מיוחדים לפטור ממינויו של בודק.

גמול ושכ"ט. הסכומים המומלצים משקפים כ-31% מהפיצוי לציבור. מדובר בסכומים גבוהים משמעותית מהמקובל, אך מאחר והושגו בהליך גישור, לא נמצא מקום להתערב בהם. בעניין זה ניתנה הדעת גם להתחייבות ב"כ המבקש להמשיך ולפקח על ביצוע הסכם הפשרה ועל התנהלות המשיבה.

הצדדים המליצו כי הגמול ושכר הטרחה ישולמו בתוך 30 יום מהמועד הקובע. אולם יש לקבוע מנגנון שיתמך ויבטיח קיום הסכם הפשרה ואכיפתו. לפיכך נקבע כי 60% מהגמול ושכר הטרחה ישולמו בתוך 30 ימים מאישור הסדר הפשרה ו- 40% הנותרים בתוך 30 ימים מקבלת הדיווח לביהמ"ש על ביצועו המלא של הסכם הפשרה.

הבקשה להשבת החלק הראשון של האגרה נדחית, שכן אין בדין מנגנון של השבת אגרה בתביעות ייצוגיות. אשר לבקשה לפטור מחובת תשלום חלקה השני של האגרה – הבקשה מתקבלת, שכן בנסיבות העניין מתקיימים "טעמים מיוחדים" למתן פטור כנדרש בתקנה 7א(א)(3) לתקנות בתי המשפט (אגרות). אמנם לשון התקנה מלמדת כי מחוקק המשנה בחר, בכוונה, שלא להחיל את הסדר האגרה הרגיל על תובענות ייצוגיות, לרבות לעניין פטורים, וכי בשונה ממקרים אחרים נקבע במפורש שהגשת הסדר פשרה לעצמה אינה מצדיקה פטור מאגרה, וזאת נוכח המשאבים הציבוריים המושקעים בניהול תובענה ייצוגית, לרבות אישור הסכם פשרה. אולם, כפי שהובהר בפסיקה, גם אם הסכם פשרה לעצמו אינו מצדיק פטור מאגרה, עדיין יש מקום לתמריץ מסוים לסיים הליכים בפשרה או בהסתלקות, שיחסכו משאבים ציבוריים וזמן שיפוטי, ולכן נקבע כי טעמים מיוחדים מתקיימים מקום בו הפשרה הוגשה בשלב ראשוני, סמוך לאחר בקשת האישור, ואושרה מבלי שהתקיימו ישיבות באופן שהוביל לסיום התיק מבלי לבזבז זמן שיפוטי יקר והשקעת משאבים ציבוריים. טעמים אלו מתקיימים במקרה הנוכחי, בהתחשב בין היתר בכך שהוראות התקנות ביקשו לקדם פנייה לגישור בהליכים אזרחיים.

פסק דין

בקשה לפי [סעיף 18 לחוק תובענות ייצוגיות](#), תשס"ו-2016, לאישור הסדר פשרה בין המבקש למשיבה. ההסדר מאושר.

הצדדים והתובענה

1. המשיבה מפעילה ומנהלת רשת חנויות המתמחה במוצרי צריכה מוזלים, תחת המותג "בוום BOOM- מחירים של פעם". למשיבה סניפים ברחובות, רמלה- לוד, אשדוד ובאר שבע.
2. המבקש הוא צרכן של המשיבה.
3. עניינה של התובענה בטענת המבקש כי המשיבה אינה מסמנת על מוצרים הנמכרים בסניפיה מחיר ליחידת מידה. עוד נטען כי במשיבה מוכרת מוצרים שאין עליהם כיתוב בשפה העברית. המבקש סבור כי התנהלות זו מנוגדת [לחוק הגנת הצרכן](#), תשמ"א-1981, [לתקנות הגנת הצרכן \(מחיר ליחידת מידה\)](#), תשס"ח-2008, ולצו [הגנת הצרכן \(סימון טובין\)](#), תשמ"ג-1983; מהווה עוולת הפרת חובה חקוקה ורשלנות לפי [פקודת הניקין](#) [נוסח חדש], תשכ"ח-1968; עשיית עושר ולא במשפט כהגדרתה [בחוק עשיית עושר ולא במשפט](#), תשל"ט-1979; פגיעה באוטונומיה הצרכנית; ומפירה את [חוק החוזים](#) (חלק כללי), תשל"ג-1973; ואת [חוק המכר](#), תשכ"ח-1968. המבקש העריך כי הנזק הכספי לכל צרכן עומד על 50 ₪ בממוצע, ואת הנזק הלא ממוני העריך ב- 5 ₪ וביקש לאשר את התביעה כייצוגית בשם כל לקוחותיה של המשיבה בשבע השנים האחרונות. הנזק המצרפי לחברי הקבוצה הוערך -32,000,000 ₪. בנוסף עתר המבקש לצו עשה וצו מניעה שיבטיחו כי המשיבה תפעל לסימון מוצרים במחיר ליחידת מידה ובשפה העברית כנדרש בדין.

4. המשיבה טרם נדרשה להגיש תשובתה לבקשת האישור, אך מן הבקשה לאישור הסדר פשרה עולה כי אישרה שאכן היו מוצרים שלא סומנה בהם יחידת מידה אך לטענתה מדובר במספר קטן של מוצרים, שלא סומנו כדון, מבין עשרות אלפי מוצרים הנמכרים על ידה ואשר ברובם כלל אינם מחויבים בסימון. בכל הנוגע לסימון מוצרים בעברית מדובר בכמות מזערית של מוצרים אשר סופקו על ידי ספק חיצוני באופן חד פעמי, ללא הסימון הנדרש.

5. בהמלצת בית המשפט ניהלו הצדדים משא ומתן ממושך במישרין, ומשזה לא צלח פנו לגישור בפני כבוד השופט בדימוס רחמים כהן ובסיועו הגיעו להסדר פשרה. בהמשך נערכו בהסדר מספר שינויים על פי הנחיות בית המשפט. להלן יסקר ההסכם הסופי.

עיקרי הסכם הפשרה

6. **הקבוצה:** כל לקוחות המשיבה, אשר רכשו מן המשיבה, במהלך 7 השנים שקדמו ליום 29/7/2020, מוצרים שלגביהם לא קוימה החובה להציג את המחיר ליחידת מידה בצמוד למחיר המוצרים, בהתאם לתקנות מחיר ליחידת מידה; וכן כל הלקוחות אשר רכשו מוצר אשר אינו כולל את הסימון הנדרש בשפה העברית, בהתאם ל[חוק הגנת הצרכן](#).

7. **הסדרה עתידית:** המשיבה הצהירה כי לאחר הגשת בקשת האישור ובעקבותיה, התקינה בכל סניפיה מערכת לסימון מוצרים. המערכת תבצע באופן אוטומטי את חישוב המחיר ליחידת מידה, בהתאם לנתוני מחיר וכמות המופיעים במערכות המשיבה, ותוציא שילוט בעניין זה התואם את הוראות החוק. בנוסף הצהירה המשיבה כי לאחר הגשת בקשת האישור ובעקבותיה החלה לבדוק באופן קפדני כי כלל המוצרים הנמכרים על ידה ומסופקים על ידי ספקים חיצוניים, מסומנים בשפה העברית כנדרש בחוק. כן התחייבה משיבה להקפיד על יישום הוראות תקנות סימון מחיר ליחידת מידה ו[חוק הגנת הצרכן](#), לרבות באמצעות נהלים, הנחיות ואכיפתם ובתוך כך: תחום סימון המוצרים בכל סניף יהיה באחריותם האישית של מנהלי הסניפים אשר יעברו הדרכה לגבי הוראות החוק הרלוונטיות לתחום סימון המוצרים; מנהלי הסניפים ידאגו לכך שסימון המוצרים בסניפיהם יתבצע בהתאם להוראות כל חוק ובתוך כך קב"ט הסניפים יבצעו בכל חודש בדיקה מדגמית, לפחות בשלוש קטגוריות מוצרים שונות, ויוודאו עמידה בהוראות החוק; מחלקת הביטחון של המשיבה (או גורם אחר אשר יוסמך לכך על ידי ההנהלה הראשית) תבצע ביקורת פתע בכל הסניפים, עיתיות, על מנת לוודא עמידתם בהוראות החוק בכל הנוגע לסימון המוצרים. ממצאי הביקורת יתועדו בכתב ויועברו להנהלה.

8. על פי הנחיית בית המשפט הגישו במבקש ובא כוחו, ב-30/12/2021, תצהירים כי ביקרו באופן אקראי בסניפים של המשיבה ומצאו כי המשיבה פעלה בהתאם להסדר הפשרה ותיקנה את ההפרות במלואן. כמו כן נקבע מנגנון פיקוח עתידי, לפיו ב"כ המבקש יבצע בדיקות תקופתיות אחת לשלושה חודשים לוודא כי המשיבה פועלת כדון ובהתאם להסכם.

9. **פיצוי לעבר:** הואיל ולא ניתן לזהות את חברי הקבוצה, ובהנחה שקיימת חפיפה בין חברי הקבוצה לבין לקוחות עתידיים של הרשת, תעניק המשיבה לציבור לקוחותיה הטבה בסכום כולל של 400,500 ₪, באופן הבא:

א. הנחה של 6 ₪ על 25,000 יחידות של "מי עדן רביעייה במארז 1 ליטר", כך שבמקום 13.5 ₪ יימכר ב- 7.5 ₪ (שווי ההטבה המצטבר 150,000 ₪).

- ב. הנחה של 9 ₪ על "מסיכות 50 יחידות במארז, כך שבמקום 10 ₪ יימכר בשקל אחד בלבד וכן הנחה של 6 ₪ על רביעיית טונה בשמן קנולה ובשמן צמחי, 158 גרם ליחידה של חברת "תעשיות טונה", כך שבמקום 23 ₪ תימכר הרביעייה ב-17 ₪. שווי ההטבה הכולל לשני המוצרים יחדיו יעמוד על 150,000 ₪ (במקור הוסכם על הנחה של 5 ₪ על 30,000 יחידות מסכות, אך לאחר הערות בית המשפט נוכח ביטול חובת השימוש במסכות בשל הירידה בתחלואה מנגיף קורונה הגיעו הצדדים לחלופה מפורטת מעלה, בשווי הטבה זהה).
- ג. הנחה של 1.5 ₪ על 67,000 יחידות של "פרינגלס מיני", כך שבמקום 4 ₪ יימכר ב-2.5 ₪ (שווי ההטבה המצטבר 100,500 ₪).
10. ההטבה תינתן באופן אוטומטי לכל לקוח שיבצע רכישה בסניפי המשיבה, ותתועד במערכות המשיבה.
11. ההטבה תינתן למשך ששה חודשים מאישור הסכם הפשרה, ואם לא תמומש במלואה תוארך התקופה בששה חודשים נוספים. אם בתום תקופת ההארכה ההטבה לא תמומש במלואה יועבר ההפרש לקרן לניהול וחלוקת כספים הפועלת מכוח [סעיף 27 לחוק תובענות ייצוגיות](#).
12. בחלוף 90 ימים מיום תחילת ההפחתות, יאשר רואה החשבון של המשיבה בתצהיר כדין אשר יוגש לבית המשפט, עדכון לגבי כמות המוצרים שנמכרו בהפחתה עד למועד זה, ואת שווי הכספים המצטבר. ככל שבמועד זה טרם ימוצה הסכום הכולל, ימשיך ויאשר רואה החשבון של הנתבעת באותו האופן כל 90 ימים נוספים. לא יאוחר מתום 60 ימים לאחר סיום יישום התחייבויותיה של המשיבה, תציג המשיבה לעיני בית המשפט דו"ח מסכם, אשר יפרט את ביצוען בפועל של התחייבויותיה.
13. ההטבה תינתן **בנוסף**, ולא במקום, כל הטבה אחרת הניתנת בשגרה על ידי המשיבה. המשיבה לא תציג הטבה זו כ"מבצע". לאורך כל תקופת ההטבה, המשיבה תציין בסמוך למוצרים, כי ההטבה ניתנת עקב הסדר בתובענה ייצוגית ת"צ 67944-07-20.
14. **ויתור על תביעות ומעשה בית דין**: עם אישור הסדר הפשרה, יתגבש אוטומטית מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה, למעט אלו מבין חברי הקבוצה שנתנו הודעת פרישה ופרישתם אושרה כדין, וזאת ביחס לכל ענייני בקשת האישור. חברי הקבוצה מוותרים באופן סופי ומוחלט, כלפי המשיבה, על כל ענייני בקשת האישור, לרבות כל עניין ו/או עילת תביעה ו/או טענה ו/או דרישה הכלולים בבקשת האישור והתובענה.
15. **גמול ושכר טרחה**: הצדדים המליצו על פסיקת גמול בסך 25,000 ₪ למבקש ועל פסיקת שכר טרחה בסך 100,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין לבא כוחו. סכום זה משקף כ-31% מן הפיצוי לציבור. הצדדים המליצו כי הגמול ושכר הטרחה ישולמו בתוך 30 יום מהמועד הקובע.
16. **מינוי בודק**: הצדדים סבורים כי במקרה הנוכחי, לאור סכום הפשרה ולאור העובדה שבחינתו מחייבת בחינה משפטית של סיכויי בקשת האישור, אין צורך להעביר את הסדר הפשרה לבדיקתו של "בודק". הצדדים סבורים כי קיימים טעמים מיוחדים לפטור ממינוי בודק בהתאם [לסעיף 19 לחוק תובענות ייצוגיות](#), בין השאר משום שמינוי כאמור יעכב את ביצוע הסדר הפשרה, יאמיר באופן ניכר את עלויות הצדדים ויטיל עליהם הוצאות נוספות ומיותרות.

17. **החזר אגרה ופטור מתשלום יתרת אגרה**: הצדדים המליצו על השבת החלק הראשון של אגרת בית המשפט ועל מתן פטור למשיבה מחובת תשלום חלקה השני של האגרה בהתאם [לתקנה 7א\(א\)\(3\) לתקנות בתי המשפט \(אגרות\)](#), תשס"ז-2007 שכן סבורים כי בנסיבות העניין מתקיימים "טעמים מיוחדים" שכן הצדדים הגיעו להסדר פשרה באופן מהיר ויעיל ובכל ייתרו את הצורך בניהול ההליך לגופו, מבלי שהוגשה תשובת המשיבה לבקשת האישור ומבלי שנוהל דיון לגופה של בקשת האישור ותוך חיסכון מרבי במשאבים ובזמן שיפוטי יקר. ככל ויוחלט שלא ליתן פטור מתשלום יתרת אגרה הסכימו הצדדים כי המשיבה תישא בחלק זה במלואו, בנוסף להתחייבויותיה בהסדר הפשרה.

התנגדויות

18. ההסכם פורסם ב- 18/01/2022.

19. לא הוגשו התנגדויות.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה

20. ב- 6/4/2022 הוגשה הודעת היועץ המשפטי לממשלה, בהתאם [לסעיף 18\(ד\) לחוק תובענות ייצוגיות](#), התשס"ו-2006. כאמור בהודעה, הגורמים המקצועיים במשרד המשפטים וברשות להגנת הצרכן לא מצאו להביע כל עמדה ביחס לבקשה לאישור הסדר הפשרה בין המבקש למשיבה, לחיוב או לשלילה. עם זאת, המדינה מתנגדת לבקשת הצדדים בעניין האגרה, שכן [תקנה 7א\(א\)\(3\) לתקנות האגרות](#) אינה מאפשרת השבת אגרה. המדינה מוסיפה כי על פי לשון התקנות אין גם מקום לפטור ממחציתה השנייה של האגרה אלא מטעמים מיוחדים שירשמו" לפטור את המשיבה מתשלום חלקה השני של האגרה, ואלו אינם מתקיימים בענייננו (המדינה מפנה לת"צ [26914-07-18](#) בן דוד נ' שלמה תחבורה [פורסם בנבו] (31/3/2019)).

הסכם הפשרה ראוי, משקף את נסיבות ההליך, ותואם את יעדי החוק ותנאיו

21. לאחר עיון בכתבי הטענות ובהסכם הפשרה, שגובש בתום הליך גישור בפני מגשר מקצועי שהוא שופט בדימוס, ובהתחשב בסוגיות השונות, בסיכונים ובסיכויים, וביתר השיקולים הרלוונטיים, נמצא כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה; כי קיימות, לכאורה, שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה; וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.

22. הנסיבות והעילות פורטו לעיל. המבקש הראה תשתית ראייתית ראשונית לתמיכה בטענות אשר עלו בתובענה ובבקשת האישור, וככל והיו מוכחות הטענות העובדתיות גם עילת תביעה לכאורה. השאלות המשותפות לחברי הקבוצה הינן חובתה של המשיבה לסמן לצד המוכרים הנמכרים על ידה את המחיר ליחידת מידה; חובתה של המשיבה לסמן את המוצרים הנמכרים על ידה בשפה העברית; והשאלה האם חובות אלו הופרו ובאיזה היקף. ברי כי ככל ויקבע כי המשיבה הפרה את הוראות הדין חברי הקבוצה יושפעו מקביעה זו באופן דומה ומכאן כי השאלות העובדתיות והמשפטיות משותפות. לאור כל זאת הרי שהתובענה עומדת, לכאורה,

בתנאים לאישור תובענה ייצוגית כקבוע בחוק. מנגד, קיימים גם סיכונים בתביעה ובבקשת האישור. הסיכונים בעניינינו נובעים מהמחלוקת העובדתית באשר להיקף התופעה בסניפי המשיבה וטענת המשיבה בכל הנוגע לתקנות סימון מחיר ליחידת מידה כי מדובר במספר קטן של מוצרים, אשר לא סומנו כדון, מבין עשרות אלפי מוצרים הנמכרים על ידה ואשר ברובם כלל אינם מחויבים בסימון כלל ובכל הנוגע לסימון מוצרים בעברית טענתה שמדובר בכמות מזערית של מוצרים אשר סופקו על ידי ספק חיצוני באופן חד פעמי, ללא הסימון הנדרש. סוגיה נוספת היא חוסר היכולת לזהות את חברי הקבוצה, שלא יוכלו לקבל פיצוי במישרין.

23. בנסיבות אלו, סיום ההליך על דרך של פשרה הכוללת הסדרה צופה פני עתיד, מנגנון פיקוח המבטיח את תיקון הליקויים, ופיצוי לציבור לקוחות המשיבה אשר חופף, בסבירות רבה, את חברי הקבוצה, הינה הדרך היעילה וההוגנת לסיום ההליך. ואכן, לא היו התנגדויות להסדר וגם הגורמים הרלבנטיים במדינה לא מצאו להתנגד לו (למעט לעניין האגרה).

24. נוכח כל זאת נמצא, כאמור, כי הפשרה הינה הוגנת, משקפת את נתוני ההליך, ומתחשבת בעניינם של חברי הקבוצה ולכן הסכם הפשרה מאושר.

פטור ממינוי בודק

25. **סעיף 19(2)** לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי ברירת המחדל באישור הסדר פשרה היא מינוי בודק אלא אם בית המשפט סבור, מטעמים מיוחדים שירשמו, שחוות דעת אינה נדרשת. הבודק אמור לסייע לבית המשפט לבחון את הסדר הפשרה ולהבטיח כי יישמרו האינטרסים של הקבוצה, ותפקידו לבצע בדיקות נתונים או לסייע בחישובים כלכליים מורכבים. במקרה הנוכחי ההפרה כבר תוקנה ואין לבודק שימונה אפשרות לבחון בדיעבד את היקף ההפרה או את כמות המוצרים לגביהם הייתה הפרה, ולא נדרשים גם חישובים כלכליים מורכבים (או פשוטים). בנסיבות אלו אין טעם במינוי בודק, ובלשון החוק – נמצאו טעמים מיוחדים לפטור ממינויו.

גמול ושכר טרחה

26. הצדדים המליצו על פסיקת גמול בסך 25,000 ₪ (כ- 6.25% מהפיצוי) למבקש ועל פסיקת שכר טרחה בסך 100,000 ₪ (כ- 25% מהפיצוי). בתוספת מע"מ כדון לבא כוחו. סכום זה משקף כ- 31% מן הפיצוי לציבור. מדובר בסכומים גבוהים משמעותית מן המקובל, אך מאחר והושגו בהליך גישור לא נמצא מקום להתערב בהם. בעניין זה נתתי דעתי גם להתחייבות ב"כ המבקש להמשיך ולפקח על ביצוע הסכם הפשרה ועל התנהלות המשיבה. בנסיבות אלו המלצת הצדדים מתקבלת והסכומים מאושרים.

27. הצדדים המליצו כי הגמול ושכר הטרחה ישולמו בתוך 30 יום מהמועד הקובע. המלצת הצדדים בעניין זה נדחית, שכן יש לקבוע מנגנון שיתמרץ ויבטיח קיום הסכם הפשרה ואכיפתו. לפיכך נקבע כי 60% מהגמול ושכר הטרחה ישולמו בתוך 30 ימים מאישור הסדר הפשרה ו- 40% הנותרים בתוך 30 ימים מקבלת הדיווח לבית המשפט על ביצועו המלא של הסכם הפשרה..

אגרה

28. הבקשה להשבת החלק הראשון של האגרה נדחית, שכן אין בדין מנגנון של השבת אגרה בתביעות ייצוגיות.

29. אשר לבקשה לפטור מחובת תשלום חלקה השני של האגרה - הבקשה מתקבלת חרף עמדת היועץ המשפטי לממשלה, שכן בנסיבות העניין מתקיימים "טעמים מיוחדים" למתן פטור כנדרש [בתקנה 7א\(א\)\(3\)](#) לתקנות האגרות. אמנם לשון התקנה מלמדת כי מחוקק המשנה בחר, בכוונת מכוון, שלא להחיל את הסדר האגרה הרגיל על תובענות ייצוגיות, לרבות לעניין פטורים, וכי בשונה ממקרים אחרים נקבע במפורש שהגשת הסדר פשרה לעצמה אינה מצדיקה פטור מאגרה, וזאת נוכח המשאבים הציבוריים המושקעים בניהול תובענה ייצוגית, לרבות אישור הסכם פשרה. אולם, כפי שהובהר בפסיקה, גם אם הסכם פשרה לעצמו אינו מצדיק פטור מאגרה, עדיין יש מקום לתמריץ מסוים לסיים הליכים בפשרה או בהסתלקות, שיחסכו משאבים ציבוריים וזמן שיפוטי, ולכן נקבע כי טעמים מיוחדים מתקיימים מקום בו הפשרה הוגשה בשלב ראשוני, סמוך לאחר בקשת האישור, ואושרה מבלי שהתקיימו ישיבות באופן שהוביל לסיום התיק מבלי לבזבז זמן שיפוטי יקר והשקעת משאבים ציבוריים (ראו בהרחבה [ת"צ \(מחוזי מרכז\) 50737-01-19](#) לפינר נ' בנק הפועלים [פורסם בבנו] (5/4/21)). טעמים אלו מתקיימים במקרה הנוכחי, שכן סמוך לאחר הגשת בקשת האישור ניהלו הצדדים משא ומתן, וכשזה לא הסתייע לא אמרו נואש אלא ביקשו את עזרת בית המשפט במציאת מגשר, וניהלו בפניו הליך גישור שכלל מספר ישיבות במטרה למצוא הסדר ראוי. בכך, ייתרו את הצורך בניהול ההליך לגופו, מבלי שהוגשה תשובת המשיבה לבקשת האישור, בלי שנוהל דיון לגופה של בקשת האישור ותוך חיסכון במשאבים ציבוריים. בנסיבות אלו, ובהתחשב גם שהוראות התקנות שביקשו לקדם פנייה לגישור בהליכים אזרחיים, נמצא כי מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים פטור מתשלום חלקה השני של האגרה.

סוף דבר

30. הסדר הפשרה מאושר וניתן לו תוקף של פסק דין.
31. הגמול ושכר הטרחה מאושרים, למעט מועדי התשלום, כאמור לעיל.
32. ניתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה כמבוקש.
33. הצדדים יפעלו בהתאם לדין, לרבות לפי [סעיפים 25א\(4\)\(T\)](#) ל**חוק תובענות ייצוגיות** והתקנות מכוחו. הפרסום יבוצע בשני עיתונים יומיים נפוצים בשפה העברית ובעיתון יומי נפוץ בשפה הערבית. גודל האותיות לא יפחת משני מ"מ. המשיבה תישא בעלות הפרסום. עדכון על הפרסום יוגש לתיק בית המשפט.
34. דוח בנוגע לביצוע הסדר הפשרה יוגש בהתאם להסדר הפשרה.

ניתן היום, י"ג סיוון תשפ"ב, 12 יוני 2022, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקיה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

רמי חיימוביץ 54678313-/
 נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה